

Πρὸς Κορινθίους Β

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος¹ ὁ **1**
 ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,² σὺν τοῖς ἁγίοις
 πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ:³ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ **2**
 πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Εὐλογητὸς⁴ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ **3**
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν⁵ καὶ θεὸς
 πάσης παρακλήσεως, ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς **4**
 τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς
 παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Ὅτι καθὼς **5**
 περισσεύει τὰ παθήματα⁶ τοῦ χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως⁷ διὰ τοῦ χριστοῦ
 περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα,⁸ ὑπὲρ τῆς ὑμῶν **6**
 παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης⁹ ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν
 παθημάτων⁶ ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν: καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία¹⁰ ὑπὲρ
 ὑμῶν: εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ
 σωτηρίας: εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί¹¹ ἐστε τῶν παθημάτων,⁶ οὕτως⁷ **7**
 καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν,¹² ἀδελφοί, ὑπὲρ **8**
 τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,¹³ ὅτι καθ'
 ὑπερβολὴν¹⁴ ἐβαρήθημεν¹⁵ ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι¹⁶ ἡμᾶς

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁵ οἰκτιρμός, οὔ, ὁ, compassion, pity. ⁶ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁷ οὕτως, thus, so. ⁸ θλίβω, press, oppress. ⁹ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁰ βέβαιος, firm, secure. ¹¹ κοινωνός, οὔ, ὁ, partner, sharer. ¹² ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁴ ὑπερβολή, ἧς, ἡ, excess, superiority. ¹⁵ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁶ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource.

καὶ τοῦ ζῆν. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα¹ τοῦ θανάτου 9
 ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ
 ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· ὃς ἐκ τηλικούτου² θανάτου ἐρρύσατο³ ἡμᾶς καὶ 10
 ῥύεται,³ εἰς ὃν ἡλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται,³ συννυπουργούντων⁴ καὶ 11
 ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει,⁵ ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς
 χάρισμα⁶ διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν.

Ἡ γὰρ καύχησις⁷ ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον⁸ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, 12
 ὅτι ἐν ἀπλότητι⁹ καὶ εἰλικρινείᾳ¹⁰ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ¹¹ ἀλλ' ἐν
 χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν¹² ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως¹³ δὲ πρὸς
 ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ 13
 ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε· καθὼς καὶ 14
 ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα¹⁴ ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ¹⁵ καὶ
 ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει¹⁶ ἐβουλόμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς τὸ πρότερον,¹⁷ ἵνα 15
 δευτέραν χάριν ἔχητε· καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν,¹⁸ καὶ 16
 πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας¹⁸ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν
 προπεμφθῆναι¹⁹ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τοῦτο οὖν βουλευόμενος,²⁰ μήτι²¹ 17

¹ ἀπόκριμα, τος, τό, sentence, decision. ² τηλικούτος, so great, so large. ³ ῥύομαι, rescue, save. ⁴ συννυπουργέω, join in helping, help together. ⁵ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁶ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁷ καύχισις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁸ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁹ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁰ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹¹ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹² ἀναστρέφω, return, live. ¹³ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹⁴ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁵ καθάπερ, even as, just as. ¹⁶ πεποιθήσις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁷ πρότερον, formerly, before. ¹⁸ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁹ προπέμπω, send before, send forth. ²⁰ βουλεύω, deliberate, take counsel. ²¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer.

ἀρα¹ τῇ ἐλαφρίᾳ² ἐχρησάμην;³ Ἡ ἃ βουλευόμαι,⁴ κατὰ σάρκα
 βουλευόμαι,⁴ ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναί, ναι καὶ τὸ Οὐ, οὐ; Πιστὸς δὲ ὁ 18
 θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ οὐ. Ὁ γὰρ τοῦ 19
 θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ
 Σιλουανοῦ⁵ καὶ Τιμοθέου,⁶ οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὐ, ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ
 γέγονεν. Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ Ναί, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ 20
 Ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν⁷ ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς 21
 χριστόν, καὶ χρίσας⁸ ἡμᾶς, θεός: ὁ καὶ σφραγισάμενος⁹ ἡμᾶς, καὶ δοὺς 22
 τὸν ἀρραβῶνα¹⁰ τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι 23
 φειδόμενος¹¹ ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον.¹² Οὐχ ὅτι κυριεύομεν¹³ 24
 ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί¹⁴ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν: τῇ γὰρ
 πίστει ἐστήκατε.

Ἐκρίνα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ¹⁵ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. Εἰ γὰρ 2
 ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων¹⁶ με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ
 ἐμοῦ; Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην¹⁵ ἔχω ἀφ' ὧν 3
 ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων

¹ ἀρα, so? (introduces a question). ² ἐλαφρία, ας, ἡ, vacillation, levity. ³ χρᾶμαι, use, make use of. ⁴ βουλευώ, deliberate, take counsel. ⁵ Σιλουανός, οὐ, ὁ, Silvanus. ⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁷ βεβαιῶ, confirm, secure. ⁸ χρίω, anoint. ⁹ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹⁰ ἀρραβῶν, ὄνος, ὁ, earnest, pledge. ¹¹ φείδομαι, spare, abstain. ¹² Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ¹³ κυριεύω, be lord over, rule. ¹⁴ συνεργός, οὐ, ὁ, fellow worker. ¹⁵ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ¹⁶ εὐφραίνω, rejoice, cheer.

ύμῶν ἐστίν. Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς¹ καρδίας ἔγραψα 4
 ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύνων,² οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα
 γνώτε ἣν ἔχω περισσοτέρως³ εἰς ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους – ἵνα μὴ 5
 ἐπιβαρῶ⁴ – πάντας ὑμᾶς. Ἰκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία⁵ αὕτη ἡ ὑπὸ 6
 τῶν πλειόνων: ὥστε τοῦναντίον⁶ μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι⁷ καὶ 7
 παρακαλέσαι, μήπως⁸ τῇ περισσοτέρᾳ⁹ λύπῃ¹⁰ καταποθῇ¹¹ ὁ τοιοῦτος. 8
 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι¹² εἰς αὐτὸν ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ 9
 ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν¹³ ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί¹⁴ ἐστε. Ὡ δέ 10
 τι χαρίζεσθε,⁷ καὶ ἐγώ: καὶ γὰρ ἐγὼ εἶ τι κεχάρισμαι,⁷ ᾧ κεχάρισμαι,⁷ δι’
 ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν¹⁵ ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ: 11
 οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα¹⁶ ἀγνοοῦμεν.¹⁷

Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα¹⁸ εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ θύρας μοι 12
 ἀνεωγμένης ἐν κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν¹⁹ τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ 13
 εὐρεῖν με Τίτον²⁰ τὸν ἀδελφόν μου: ἀλλὰ ἀποταξάμενος²¹ αὐτοῖς
 ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.²² Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι²³ 14
 ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ τὴν ὁσμὴν²⁴ τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι’

¹ συνοχή, ἥς, ἡ, dismay, anguish. ² δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ³ περισσώς, abundantly, exceedingly. ⁴ ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. ⁵ ἐπιτιμία, ας, ἡ, punishment. ⁶ τοῦναντίον, on the contrary. ⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁸ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁹ περισσός, excessive, abundant. ¹⁰ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ¹¹ καταπίνω, drink down, swallow. ¹² κυρῶ, confirm, ratify. ¹³ δοκιμή, ἥς, ἡ, proof, approval. ¹⁴ ὑπήκοος, obedient, listening to. ¹⁵ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁷ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁸ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ¹⁹ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ²⁰ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ²¹ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ²² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²³ θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ²⁴ ὁσμή, ἥς, ἡ, smell, aroma.

ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. Ὅτι χριστοῦ εὐωδία¹ ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς 15
 σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις: οἷς μὲν ὁσμὴ² θανάτου εἰς 16
 θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ² ζωῆς εἰς ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; Οὐ 17
 γάρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποί, καπηλεύοντες³ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ: ἀλλ' ὡς ἐξ
 εἰλικρινείας,⁴ ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ, κατενώπιον⁵ τοῦ θεοῦ, ἐν χριστῷ
 λαλοῦμεν.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν;⁶ Εἰ μὴ χρῆζομεν,⁷ ὥς τινες, 3
 συστατικῶν⁸ ἐπιστολῶν⁹ πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν;⁸ Ἡ 2
 ἐπιστολὴ⁹ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, ἐγγεγραμμένη¹⁰ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν,
 γνωσκομένη καὶ ἀναγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων: 3
 φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ⁹ χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν,
 ἐγγεγραμμένη¹⁰ οὐ μέλανι,¹¹ ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζώντος, οὐκ ἐν πλάξιν
 λιθίναις,¹³ ἀλλ' ἐν πλάξιν¹² καρδίαις σαρκίναις.¹⁴ Πεποίθησιν¹⁵ δὲ 4
 τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν: οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἐσμεν 5
 ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης¹⁶ ἡμῶν ἐκ τοῦ
 θεοῦ: ὃς καὶ ἱκάνωσεν¹⁷ ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, 6
 ἀλλὰ πνεύματος: τὸ γὰρ γράμμα¹⁸ ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.¹⁹ 7
 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν,¹⁸ ἐντετυπωμένη²⁰ ἐν λίθοις,

¹ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ² ὁσμὴ, ἡς, ἡ, smell, aroma. ³ καπηλεύω, trade in, peddle. ⁴ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ⁵ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ⁶ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁷ χρῆζω, need, have need of. ⁸ συστατικός, commendatory. ⁹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁰ ἐγγράφω, inscribe, write. ¹¹ μέλαν, ink. ¹² πλάξ, πλακός, ἡ, tablet, table. ¹³ λίθινος, of stone, made of stone. ¹⁴ σάρκινος, of the flesh, fleshly. ¹⁵ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁶ ἱκανότης, ητος, ἡ, fitness, sufficiency. ¹⁷ ἱκάνω, make sufficient, qualify. ¹⁸ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ¹⁹ ζωοποιέω, make alive, make to live. ²⁰ ἐντυπώω, carve, impress.

ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι¹ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ
 πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν
 καταργουμένην, πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἢ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν 8
 δόξῃ; Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως² δόξα, πολλῶ μᾶλλον 9
 περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. Καὶ γὰρ οὐ δεδοξασται 10
 τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης³ δόξης.
 Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ. 11
 Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα:⁴ καὶ οὐ 12
 καθάπερ⁵ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα⁶ ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ
 μὴ ἀτενίσαι¹ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου: ἀλλ' 14
 ἐπωρώθη⁷ τὰ νοήματα⁸ αὐτῶν: ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα⁶
 ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει⁹ τῆς παλαιᾶς¹⁰ διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον,¹¹
 ὃ τι ἐν χριστῷ καταργεῖται. Ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα¹² ἀναγινώσκεται 15
 Μωϋσῆς, κάλυμμα⁶ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κείται.¹³ Ἡνίκα¹² δ' ἂν 16
 ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περαιορεῖται¹⁴ τὸ κάλυμμα.⁶ Ὁ δὲ κύριος τὸ 17
 πνεῦμά ἐστιν: οὗ¹⁵ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.¹⁶ Ἡμεῖς δὲ 18
 πάντες, ἀνακαλυμμένῳ¹¹ προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου

¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ² κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ³ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁴ χρᾶσθαι, use, make use of. ⁵ καθάπερ, even as, just as. ⁶ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ⁷ παρώω, harden, render callous. ⁸ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁹ ἀνάγνωσις, εως, ἡ, reading. ¹⁰ παλαιός, old, ancient. ¹¹ ἀνακαλύπτω, uncover, unveil. ¹² ἡνίκα, when, at which time. ¹³ κείμεναι, lie, be laid. ¹⁴ περαιορέω, cast off, take away. ¹⁵ οὗ, where, when. ¹⁶ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom.

κατοπτριζόμενοι,¹ τὴν αὐτὴν εἰκόνα² μεταμορφούμεθα³ ἀπὸ δόξης εἰς
δόξαν, καθάπερ⁴ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ **4**
ἐκκακοῦμεν·⁵ ἀλλὰ ἀπειπάμεθα⁶ τὰ κρυπτὰ⁷ τῆς αἰσχύνης,⁸ μὴ **2**
περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ⁹ μηδὲ δολοῦντες¹⁰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
ἀλλὰ τῇ φανερώσει¹¹ τῆς ἀληθείας συνιστῶντες¹² ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν
συνειδήσιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον **3**
τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἔστιν κεκαλυμμένον·¹³ ἐν οἷς **4**
ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν¹⁴ τὰ νοήματα¹⁵ τῶν ἀπίστων,¹⁶ εἰς
τὸ μὴ αὐγάσαι¹⁷ αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν¹⁸ τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ
χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν² τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ **5**
χριστὸν Ἰησοῦν κύριον· ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. Ὅτι ὁ **6**
θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκοτούς φῶς λάμψαι,¹⁹ ὅς ἔλαμψεν¹⁹ ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν¹⁸ τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ
Ἰησοῦ χριστοῦ.

¹ κατοπτρίζομαι, show as in a mirror, mirror. ² εἰκὼν, ὄνος, ἡ, image, likeness. ³ μεταμορφόω, change the form, transform. ⁴ καθάπερ, even as, just as. ⁵ ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁶ ἀπείπον, speak out, renounce. ⁷ κρυπτός, hidden, secret. ⁸ αἰσχύνῃ, ἡ, shame. ⁹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁰ δολόω, falsify, adulterate. ¹¹ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ¹² συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹³ καλύπτω, cover, veil. ¹⁴ τυφλόω, blind, make blind. ¹⁵ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁶ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁷ αὐγάζω, see, shine forth. ¹⁸ φωτισμός, οὐ, ὁ, enlightenment, light. ¹⁹ λάμπω, shine.

Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν¹ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις² σκεύεσιν,³ ἵνα ἡ 7
 ὑπερβολή⁴ τῆς δυνάμεως ᾗ τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· ἐν παντὶ 8
 θλιβόμενοι,⁵ ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι·⁶ ἀπορούμενοι,⁷ ἀλλ' οὐκ
 ἐξαπορούμενοι·⁸ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι·⁹ 9
 καταβαλλόμενοι,¹⁰ ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι· πάντοτε τὴν νέκρωσιν¹¹ τοῦ 10
 κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες,¹² ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν
 τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. Αἰεὶ¹³ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον 11
 παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ
 θνητῇ¹⁴ σαρκὶ ἡμῶν. Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται,¹⁵ ἡ δὲ ζωὴ 12
 ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ 13
 γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ
 λαλοῦμεν· εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ 14
 ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις 15
 πλεονάσασα¹⁶ διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν¹⁷ περισσεύσῃ εἰς τὴν
 δόξαν τοῦ θεοῦ.

Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν,¹⁸ ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται,¹⁹ 16
 ἀλλ' ὁ ἔσωθεν²⁰ ἀνακαινοῦται²¹ ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Τὸ γὰρ παραυτίκα²² 17

¹ θησαυρός, οὐ, ὁ, storehouse, treasure. ² ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ³ σκεῦος, οὐς, τό, vessel, goods (plural). ⁴ ὑπερβολή, ἤς, ἡ, excess, superiority. ⁵ θλίβω, press, oppress. ⁶ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁷ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ⁸ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ⁹ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹⁰ καταβάλλω, strike down, found. ¹¹ νέκρωσις, εως, ἡ, death, putting to death. ¹² περιφέρω, carry about, carry around. ¹³ αἰεὶ, always, ever. ¹⁴ θνητός, subject to death, mortal. ¹⁵ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁶ πλεονάζω, superabound, make to abound. ¹⁷ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁸ ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹⁹ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ²⁰ ἔσωθεν, from within, within. ²¹ ἀνακαινός, renew, amend. ²² παραυτίκα, immediately, for the moment.

ἐλαφρὸν¹ τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν² εἰς ὑπερβολὴν² αἰώνιον
 βάρος³ δόξης κατεργάζεται⁴ ἡμῖν, μὴ σκοπούντων⁵ ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, 18
 ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα:⁶ τὰ δὲ μὴ
 βλεπόμενα αἰώνια.

Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος⁷ ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνου⁸ καταλυθῇ,⁹ 5
 οἰκοδομῇ¹⁰ ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον,¹¹ αἰώνιον ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν,¹² τὸ οἰκητήριον¹³ ἡμῶν τὸ ἐξ 2
 οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι¹⁴ ἐπιποθοῦντες:¹⁵ εἴγε¹⁶ καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ 3
 γυμνοὶ¹⁷ εὐρεθησόμεθα. Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνί⁸ στενάζομεν¹² 4
 βαρούμενοι: ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι,¹⁹ ἀλλ' ἐπενδύσασθαι,¹⁴ ἵνα
 καταποθῇ²⁰ τὸ θνητὸν²¹ ὑπὸ τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ κατεργασάμενος⁴ ἡμᾶς εἰς 5
 αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα²² τοῦ πνεύματος. 6
 Θαρροῦντες²³ οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες²⁴ ἐν τῷ σώματι
 ἐκδημοῦμεν²⁵ ἀπὸ τοῦ κυρίου – διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ 7
 εἶδους²⁶ – θαρροῦμεν²³ δέ, καὶ εὐδοκοῦμεν²⁷ μᾶλλον ἐκδημῆσαι²⁵ ἐκ τοῦ 8
 σώματος, καὶ ἐκδημῆσαι²⁴ πρὸς τὸν κύριον. Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα,²⁸ 9
 εἴτε ἐνδημοῦντες,²⁴ εἴτε ἐκδημοῦντες,²⁵ εὐάρεστοι²⁹ αὐτῷ εἶναι. Τοὺς 10

¹ ἐλαφρός, light, easy to bear. ² ὑπερβολή, ἥς, ἡ, excess, superiority. ³ βάρος, οὖς, τό, burden, weight. ⁴ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁵ σκοπέω, look at, contemplate. ⁶ πρόσκαιρος, temporary, passing. ⁷ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ⁸ σκήνος, οὖς, τό, tent, lodging. ⁹ καταλύω, destroy, lodge. ¹⁰ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹¹ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ¹² στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ¹³ οἰκητήριον, οὖς, τό, dwelling, habitation. ¹⁴ ἐπενδύομαι, put on over. ¹⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹⁶ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁷ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹⁸ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁹ ἐκδύω, take off, put off. ²⁰ καταπίνω, drink down, swallow. ²¹ θνητός, subject to death, mortal. ²² ἀρραβῶν, ὄνος, ὁ, earnest, pledge. ²³ θαρρέω, of good courage, have confidence. ²⁴ ἐνδημέω, be at home, am at home. ²⁵ ἐκδημέω, leave, be absent. ²⁶ εἶδος, οὖς, τό, form, sight. ²⁷ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ²⁸ φιλοτιμέομαι, have as an ambition, aspire to. ²⁹ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable.

γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος¹ τοῦ
 χριστοῦ, ἵνα κομίσηται² ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ᾧ ἔπραξεν,
 εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθουμεν, θεῶ δὲ 11
 πεφανερώμεθα: ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν
 πεφανερῶσθαι. Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν³ ὑμῖν, ἀλλὰ 12
 ἀφορμὴν⁴ διδόντες ὑμῖν καυχήματος⁵ ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς
 ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν,⁶ θεῶ: 13
 εἴτε σωφρονοῦμεν,⁷ ὑμῖν. Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ χριστοῦ συνέχει⁸ ἡμᾶς, 14
 κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες
 ἀπέθανον: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι⁹ ἑαυτοῖς 15
 ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ 16
 τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα: εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα
 χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκουμεν. Ὡστε εἴ τις ἐν χριστῷ, καινὴ 17
 κτίσις:¹⁰ τὰ ἀρχαῖα¹¹ παρῆλθεν, ἰδοὺ, γέγονεν καινὰ τὰ πάντα. Τὰ δὲ 18
 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος¹² ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ
 χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς:¹³ ὥς ὅτι θεὸς 19
 ἦν ἐν χριστῷ κόσμον καταλλάσσω¹² ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ

¹ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ² κομίζω, receive, bring. ³ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁴ ἀφορμή, ἥς, ἡ, occasion, opportunity. ⁵ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ⁶ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ⁷ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ⁸ συνέχω, hold fast, oppress. ⁹ μηκέτι, no longer. ¹⁰ κτίσις, εὖς, ἡ, creation, creature. ¹¹ ἀρχαῖος, old, ancient. ¹² καταλλάσσω, reconcile. ¹³ καταλλαγῆ, ἥς, ἡ, reconciliation.

παραπτώματα¹ αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.²

Ὑπὲρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν,³ ὥς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν: 20

δεόμεθα⁴ ὑπὲρ χριστοῦ, καταλλάγητε⁵ τῷ θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα 21

ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα

δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

Συνεργοῦντες⁶ δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν⁷ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ 6

δέξασθαι ὑμᾶς – λέγει γάρ, Καιρῷ δεκτῷ⁸ ἐπήκουσά⁹ σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ 2

σωτηρίας ἐβοήθησά¹⁰ σοι: ἰδοὺ, νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος,¹¹ ἰδοὺ, νῦν

ἡμέρα σωτηρίας – μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν,¹² ἵνα μὴ 3

μωμηθῇ¹³ ἡ διακονία: ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες¹⁴ ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ 4

διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις,¹⁵ ἐν

στενοχωρίαις,¹⁶ ἐν πληγαῖς,¹⁷ ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις,¹⁸ ἐν 5

κόποις,¹⁹ ἐν ἀγρυπνίαις,²⁰ ἐν νηστείαις,²¹ ἐν ἀγνότητι,²² ἐν γνώσει, ἐν 6

μακροθυμίᾳ,²³ ἐν χρηστότητι,²⁴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ

ἀνυποκρίτῳ,²⁵ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων²⁶ τῆς 7

¹ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ² καταλλαγῇ, ἤς, ἡ, reconciliation. ³ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ⁴ δέομαι, ask, request. ⁵ καταλλάσσω, reconcile. ⁶ συνεργέω, work together. ⁷ κενός, empty, vain. ⁸ δεκτός, acceptable, welcome. ⁹ ἐπακούω, hear, listen to. ¹⁰ βοηθέω, come to the aid of. ¹¹ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ¹² προσκοπή, ἤς, ἡ, cause for offense. ¹³ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹⁴ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁵ ἀνάγκη, ἤς, ἡ, necessity, distress. ¹⁶ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ¹⁷ πληγῇ, ἤς, ἡ, blow, wound. ¹⁸ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ ἀγρυπνία, ας, ἡ, sleeplessness, watching. ²¹ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²² ἀγνότης, ητος, ἡ, purity, chastity. ²³ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ²⁴ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ²⁵ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ²⁶ ὅπλον, ου, τό, tool, implement.

δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν,¹ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας,² διὰ 8
 δυσφημίας³ καὶ εὐφημίας:⁴ ὥς πλάνοι⁵ καὶ ἀληθεῖς: ὥς ἀγνοούμενοι,⁶ 9
 καὶ ἐπιγινωσκόμενοι: ὥς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδού, ζῶμεν: ὥς
 παιδευόμενοι,⁷ καὶ μὴ θανατούμενοι:⁸ ὥς λυπούμενοι, ἀεὶ⁹ δὲ χαίροντες: 10
 ὥς πτωχοί, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες:¹⁰ ὥς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα
 κατέχοντες.¹¹

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι,¹² ἡ καρδία ἡμῶν 11
 πεπλάτννται.¹³ Οὐ στενοχωρεῖσθε¹⁴ ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε¹⁴ δὲ ἐν τοῖς 12
 σπλάγχνοις¹⁵ ὑμῶν. Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν¹⁶ – ὥς τέκνοις λέγω – 13
 πλατύνθητε¹³ καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγούμενοι¹⁷ ἀπίστοις:¹⁸ τίς γὰρ μετοχή¹⁹ δικαιοσύνη καὶ 14
 ἀνομία;²⁰ Τίς δὲ κοινωνία²¹ φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις²² 15
 χριστῷ πρὸς Βελίαν;²³ Ἡ τίς μερίς²⁴ πιστῷ μετὰ ἀπίστου;¹⁸ Τίς δὲ 16
 συγκατάθεσις²⁵ ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων;²⁶ Ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε
 ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω²⁷ ἐν αὐτοῖς, καὶ
 ἐμπεριπατήσω:²⁸ καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. 17

¹ ἀριστερός, left, on the left. ² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ³ δυσφημία, ας, ἡ, defamation, slander. ⁴ εὐφημία, ας, ἡ, good report, commendation. ⁵ πλάνος, deceiver, misleading. ⁶ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁷ παιδεύω, teach, educate. ⁸ θανατόω, put to death, subdue. ⁹ αἰ, always, ever. ¹⁰ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ¹¹ κατέχω, hold back, hold fast. ¹² Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ¹³ πλατύνω, broaden, enlarge. ¹⁴ στενοχωρέω, press upon, cram. ¹⁵ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁶ ἀντιμισθία, ας, ἡ, reward, recompense. ¹⁷ ἑτεροζυγέω, be unevenly yoked, be mismatched. ¹⁸ ἀπίστος, unbelieving, faithless. ¹⁹ μετοχή, ἡς, ἡ, sharing, partnership. ²⁰ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ²¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²² συμφώνησις, εως, ἡ, agreement, harmony. ²³ Βελιάρ, ὁ, Beliar. ²⁴ μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ²⁵ συγκατάθεσις, εως, ἡ, agreement, union. ²⁶ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁷ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ²⁸ ἐμπεριπατέω, walk about, walk among.

Διό, Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε,¹ λέγει κύριος, καὶ
ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε: καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι² ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς 18
πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος
παντοκράτωρ.³

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ 7
παντὸς μολυσμοῦ⁴ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες⁵ ἁγιωσύνην⁶
ἐν φόβῳ θεοῦ.

Χωρήσατε⁷ ἡμᾶς: οὐδένα ἡδίκησαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν,⁸ οὐδένα 2
ἐπλεονεκτήσαμεν.⁹ Οὐ πρὸς κατάκρισιν¹⁰ λέγω: προείρηκα¹¹ γάρ, ὅτι ἐν 3
ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν¹² καὶ συζῆν.¹³ Πολλή μοι 4
παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις¹⁴ ὑπὲρ ὑμῶν: πεπλήρωμαι
τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι¹⁵ τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν¹⁶ οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν¹⁷ ἡ 5
σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι:¹⁸ ἔξωθεν¹⁹ μάχαι,²⁰ ἔσωθεν²¹
φόβοι. Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς²² παρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ θεός, 6
ἐν τῇ παρουσίᾳ²³ Τίτου:²⁴ οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ²³ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ 7

¹ ἀφορίζω, separate, set apart. ² εἰσδέχομαι, receive, welcome. ³ παντοκράτωρ, ὁ, ὁ, ruler of all, Almighty. ⁴ μολυσμός, οὐ, ὁ, defilement, staining. ⁵ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁶ ἁγιωσύνη, ἡς, ἡ, holiness, holy or sanctified state. ⁷ χωρέω, make room for, hold. ⁸ φθείρω, destroy, corrupt. ⁹ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁰ κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ¹¹ προλέγω, say beforehand, forewarn. ¹² συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹³ συζῶ, live with, live together with. ¹⁴ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁵ ὑπερπερισσεύω, abound much more, abound exceedingly. ¹⁶ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁷ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ¹⁸ θλίβω, press, oppress. ¹⁹ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ²⁰ μάχη, ἡς, ἡ, fight, conflict. ²¹ ἔσωθεν, from within, within. ²² ταπεινός, humble, downcast. ²³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²⁴ Τίτος, ου, ὁ, Titus.

ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων¹ ἡμῖν τὴν ὑμῶν
 ἐπιπόθησιν,² τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν,³ τὸν ὑμῶν ζῆλον⁴ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με
 μᾶλλον χαρῆναι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ,⁵ οὐ 8
 μεταμέλομαι,⁶ εἰ καὶ μετεμελόμην·⁶ βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ⁵ ἐκείνη,
 εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ'⁷ 9
 ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν·⁷ ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ
 ζημιωθῆτε⁸ ἐξ ἡμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη⁹ μετάνοιαν⁷ εἰς σωτηρίαν 10
 ἀμεταμέλητον¹⁰ κατεργάζεται·¹¹ ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη⁹ θάνατον
 κατεργάζεται.¹¹ Ἰδοὺ γάρ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, 11
 πόσῃν κατειργάσατο¹¹ ὑμῖν σπουδὴν,¹² ἀλλὰ ἀπολογίαν,¹³ ἀλλὰ
 ἀγανάκτησιν,¹⁴ ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν,² ἀλλὰ ζῆλον,⁴ ἀλλὰ
 ἐκδίκησιν.¹⁵ Ἐν παντὶ συνεστήσατε¹⁶ ἑαυτοὺς ἀγνοῦς¹⁷ εἶναι ἐν τῷ
 πράγματι.¹⁸ Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ 12
 εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν¹²
 ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο 13
 παρακεκλήμεθα.

¹ ἀναγγέλλω, announce, report. ² ἐπιπόθησις, εὖως, ἡ, longing, eager longing. ³ ὀδυρμός, οὐ, ὁ, lamentation, mourning. ⁴ ζῆλος, οὐ, ὁ, zeal, jealousy. ⁵ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ μεταμέλομαι, regret, repent. ⁷ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ⁸ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ⁹ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ¹⁰ ἀμεταμέλητος, without regret, not to be repented of. ¹¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹² σπουδή, ἡς, ἡ, haste, diligence. ¹³ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁴ ἀγανάκτησις, εὖως, ἡ, indignation. ¹⁵ ἐκδίκησις, εὖως, ἡ, vengeance, vindication. ¹⁶ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁷ ἄγνός, pure, holy. ¹⁸ πᾶγμα, τος, τό, deed, matter.

Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως¹ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ

Τίτου,² ὅτι ἀναπέπαυται³ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. Ὅτι εἴ 14

τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθην·⁴ ἀλλ' ὡς πάντα ἐν

ἀληθείᾳ ἐλάλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις⁵ ἡμῶν ἢ ἐπὶ Τίτου²

ἀλήθεια ἐγενήθη. Καὶ τὰ σπλάγχνα⁶ αὐτοῦ περισσοτέρως¹ εἰς ὑμᾶς 15

ἐστίν, ἀναμιμνησκομένου⁷ τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,⁸ ὡς μετὰ φόβου

καὶ τρόμου⁹ ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ¹⁰ ἐν ὑμῖν. 16

Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς 8

ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας·¹¹ ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ¹² θλίψεως ἢ 2

περισσειά¹³ τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους¹⁴ πτωχεία¹⁵ αὐτῶν

ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον¹⁶ τῆς ἀπλότητος¹⁷ αὐτῶν. Ὅτι κατὰ 3

δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι,¹⁸ μετὰ πολλῆς 4

παρακλήσεως δεόμενοι¹⁹ ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν²⁰ τῆς

διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους· καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς 5

ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ εἰς τὸ 6

παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον,² ἵνα καθὼς προενήρξατο,²¹ οὕτως καὶ

ἐπιτελέσῃ²² εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ 7

¹ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ³ ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁴ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁵ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁶ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁷ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ⁸ ὑπακοή, ἡς, ἡ, obedience. ⁹ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹⁰ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹² δοκιμή, ἡς, ἡ, proof, approval. ¹³ περισσειά, ας, ἡ, superfluity, surplus. ¹⁴ βάθος, ους, τό, depth, deep. ¹⁵ πτωχεία, ας, ἡ, poverty, beggary. ¹⁶ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁷ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹⁸ αὐθαίρετος, of one's own accord. ¹⁹ δεομαι, ask, request. ²⁰ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²¹ προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ²² ἐπιτελέω, complete, perform.

περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ,¹ καὶ τῇ ἐξ
 ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. Οὐ κατ'⁸
 ἐπιταγὴν² λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς¹ καὶ τοῦ τῆς ὑμετέρας³
 ἀγάπης γνήσιον⁴ δοκιμάζων.⁵ Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου⁹
 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν,⁶ πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς
 τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ⁷ πλουτήσητε.⁸ Καὶ γνώμην⁹ ἐν τούτῳ δίδωμι: τοῦτο¹⁰
 γὰρ ὑμῖν συμφέρει,¹⁰ οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν
 προενήρξασθε¹¹ ἀπὸ πέρυσι.¹² Νυνὶ¹³ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε,¹⁴¹¹
 ὅπως, καθάπερ¹⁵ ἡ προθυμία¹⁶ τοῦ θέλαιν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι¹⁴ ἐκ
 τοῦ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία¹⁶ πρόκειται,¹⁷ καθὼς¹⁸ ἐὰν ἔχη τις,¹²
 εὐπρόσδεκτος,¹⁹ οὐ καθὼς¹⁸ οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις,²⁰ ὑμῖν δὲ¹³
 θλίψις: ἀλλ' ἐξ ἰσότητος,²¹ ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα²² εἰς τὸ
 ἐκείνων ὑστέρημα,²³ ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα²² γένηται εἰς τὸ¹⁴
 ὑμῶν ὑστέρημα: ²³ ὅπως γένηται ἰσότης,²¹ καθὼς γέγραπται, Ὅ τὸ πολὺ,¹⁵
 οὐκ ἐπλεόνασεν: ²⁴ καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν.²⁵

¹ σπουδή, ἡς, ἡ, haste, diligence. ² ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ³ ὑμέτερος, your. ⁴ γνήσιος, genuine, true. ⁵ δοκιμάζω, prove, approve. ⁶ πτωχεύω, be (extremely) poor, destitute. ⁷ πτωχεία, ας, ἡ, poverty, beggary. ⁸ πλουτέω, be rich, become rich. ⁹ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹⁰ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹¹ προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ¹² πέρυσι, last year. ¹³ νυνί, now, already. ¹⁴ ἐπιτελέω, complete, perform. ¹⁵ καθάπερ, even as, just as. ¹⁶ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹⁷ πρόκειμαι, be set before, be exhibited. ¹⁸ καθὼς, in so far as, as. ¹⁹ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ²⁰ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ²¹ ἰσότης, ἡτος, ἡ, equality, fairness. ²² περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. ²³ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²⁴ πλεονάζω, superabound, make to abound. ²⁵ ἡλαττόνέω, have less, have too little.

Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν¹ ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ 16

Τίτου.² Ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος³ δὲ ὑπάρχων, 17

αὐθαίρετος⁴ ἐξήλθεν πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμψαμεν⁵ δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν 18

ἀδελφόν, οὗ ὁ ἔπαινος⁶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· οὐ 19

μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς⁷ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος⁸

ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ

τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν⁹ ἡμῶν· στελλόμενοι¹⁰ τοῦτο, μή τις 20

ἡμᾶς μωμήσῃται¹¹ ἐν τῇ ἀδρότῃ¹² ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν· 21

προνοούμενοι¹³ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον

ἀνθρώπων. Συνεπέμψαμεν⁵ δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν 22

ἐδοκιμάσαμεν¹⁴ ἐν πολλοῖς πολλάκις¹⁵ σπουδαῖον³ ὄντα, νυνὶ¹⁶ δὲ πολὺ

σπουδαιότερον,³ πεποιθήσει¹⁷ πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. Εἴτε ὑπὲρ Τίτου,² 23

κοινωνός¹⁸ ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός·¹⁹ εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι

ἐκκλησιῶν, δόξα χριστοῦ. Τὴν οὖν ἔνδειξιν²⁰ τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ 24

ἡμῶν καυχήσεως²¹ ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε²² εἰς πρόσωπον

τῶν ἐκκλησιῶν.

¹ σπουδή, ἡς, ἡ, haste, diligence. ² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ³ σπουδαῖος, diligent, earnest. ⁴ αὐθαίρετος, of one's own accord. ⁵ συμπέμπω, send with, send along with. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ χειροτονέω, choose, appoint. ⁸ συνέκδημος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ⁹ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹⁰ στέλλω, arrange, take care. ¹¹ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹² ἀδρότης, ητος, ἡ, abundance, lavishness. ¹³ προνοέω, provide for, have regard for. ¹⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁵ πολλάκις, often, many times. ¹⁶ νυνί, now, already. ¹⁷ πεποιθήσις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁸ κοινωνός, οὔ, ὁ, partner, sharer. ¹⁹ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ²⁰ ἐνδείξις, εως, ἡ, proof, sign. ²¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ²² ἐνδείκνυμι, show forth, show.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν¹ μοί ἐστιν τὸ **9**
 γράφειν ὑμῖν: οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν² ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι **2**
 Μακεδόσιν,³ ὅτι Ἀχαΐα⁴ παρεσκεύασται⁵ ἀπὸ πέρυσι:⁶ καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν
 ζήλος⁷ ἠρέθισεν⁸ τοὺς πλείονας. Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ **3**
 καύχημα⁹ ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ¹⁰ ἐν τῷ μέρει τούτῳ: ἵνα, καθὼς
 ἔλεγον, παρεσκευασμένοι⁵ ᾗτε: μήπως,¹¹ ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ **4**
 Μακεδόνες³ καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους,¹² καταισχυνθῶμεν¹³
 ἡμεῖς – ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς – ἐν τῇ ὑποστάσει¹⁴ ταύτῃ τῆς
 καυχήσεως.¹⁵ Ἀναγκαῖον¹⁶ οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, **5**
 ἵνα προέλθωσιν¹⁷ εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσιν¹⁸ τὴν
 προκατηγγελμένην¹⁹ εὐλογίαν²⁰ ὑμῶν, ταύτην ἐτοιμὴν²¹ εἶναι, οὕτως ὥς
 εὐλογίαν²⁰ καὶ μὴ ὥς πλεονεξίαν.²²

Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως,²³ φειδομένως²³ καὶ θερίσει:²⁴ καὶ ὁ **6**
 σπείρων ἐπ' εὐλογίαις,²⁰ ἐπ' εὐλογίαις²⁰ καὶ θερίσει.²⁴ Ἐκαστος καθὼς **7**
 προαιρεῖται²⁵ τῇ καρδίᾳ: μὴ ἐκ λύπης²⁶ ἢ ἐξ ἀνάγκης:²⁷ ἱλαρόν²⁸ γὰρ
 δότην²⁹ ἀγαπᾷ ὁ θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς **8**
 ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν³⁰ ἔχοντες περισσεύητε

¹ περισσός, excessive, abundant. ² προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ³ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ⁴ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁵ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁶ πέρυσι, last year. ⁷ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁸ ἐρεθίζω, arouse, provoke. ⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁰ κενόω, empty, make void. ¹¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹² ἀπαρασκευάστος, not ready, unprepared. ¹³ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁴ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ¹⁵ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁶ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹⁷ προέρχομαι, go in front, precede. ¹⁸ προκαταρτίζω, arrange beforehand. ¹⁹ προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ²⁰ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²¹ ἔτοιμος, ready, prepared. ²² πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²³ φειδομένως, sparingly. ²⁴ θερίζω, reap, gather. ²⁵ προαιρέω, propose, purpose. ²⁶ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ²⁷ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁸ ἱλαρός, cheerful, glad. ²⁹ δότης, ου, ὁ, giver. ³⁰ αὐτάρκεια, ας, ἡ, sufficiency, contentment.

εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· καθὼς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν,¹ ἔδωκεν τοῖς 9

πένησιν·² ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν³ 10

σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν⁴ χορηγήσαι,⁵ καὶ πληθύναι⁶

τὸν σπόρον⁷ ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι⁸ τὰ γενήματα⁹ τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν· 11

ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι¹⁰ εἰς πᾶσαν ἀπλότητα,¹¹ ἥτις κατεργάζεται¹² δι’

ἡμῶν εὐχαριστίαν¹³ τῷ θεῷ. Ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας¹⁴ ταύτης 12

οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα¹⁵ τὰ ὑστερήματα¹⁶ τῶν ἁγίων, ἀλλὰ

καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν¹³ τῷ θεῷ· διὰ τῆς δοκιμῆς¹⁷ 13

τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ¹⁸ τῆς

ὁμολογίας¹⁹ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι¹¹ τῆς

κοινωνίας²⁰ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας· καὶ αὐτῶν δεήσει²¹ ὑπὲρ ὑμῶν 14

ἐπιποθούντων²² ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσιν²³ χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ’ ὑμῖν.

Χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῆτῳ²⁴ αὐτοῦ δωρεᾷ.²⁵ 15

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος²⁶ καὶ ἐπιεικείας 10

τοῦ χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς²⁸ ἐν ὑμῖν, ἀπὼν²⁹ δὲ

θαρρῶ³⁰ εἰς ὑμᾶς· δέομαι³¹ δέ, τὸ μὴ παρὼν³² θαρρῆσαι³⁰ τῇ πεποιθήσει³³ 2

¹ σκορπίζω, scatter, disperse. ² πένης, ἡτος, ὁ, poor, needy. ³ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ⁴ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁵ χορηγέω, provide, supply in abundance. ⁶ πληθύνω, multiply, increase. ⁷ σπόρος, ου, ὁ, seed (sown), seed for sowing. ⁸ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁹ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹⁰ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ¹¹ ἀπλότης, ἡτος, ἡ, singleness, hence simplicity. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce. ¹³ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁴ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ¹⁵ προσαναπληρῶ, supply. ¹⁶ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁷ δοκιμή, ἡς, ἡ, proof, approval. ¹⁸ ὑποταγή, ἡς, ἡ, subjection, obedience. ¹⁹ ὁμολογία, ας, ἡ, confession, profession. ²⁰ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²¹ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²² ἐπιποθέω, long for, strain after. ²³ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²⁴ ἀνεκδιήγητος, indescribable. ²⁵ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ²⁶ πραΰτης, mildness, gentleness. ²⁷ ἐπιεικεία, ας, ἡ, kindness, gentleness. ²⁸ ταπεινός, humble, downcast. ²⁹ ἀπειμι, go away, depart. ³⁰ θαρρῶ, of good courage, have confidence. ³¹ δέομαι, ask, request. ³² πάριμι, be present, have arrived. ³³ πεποιθήσις, εως, ἡ, confidence, trust.

ἢ λογιζομαι τολμῆσαι¹ ἐπὶ τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ
 σάρκα περιπατοῦντας. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα 3
 στρατευόμεθα² – τὰ γὰρ ὄπλα³ τῆς στρατείας⁴ ἡμῶν οὐ σαρκικά,⁵ ἀλλὰ 4
 δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν⁶ ὀχυρωμάτων⁷ – λογισμοὺς⁸ 5
 καθαιροῦντες⁹ καὶ πᾶν ὑψωμα¹⁰ ἐπαιρόμενον¹¹ κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ
 θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες¹² πᾶν νόημα¹³ εἰς τὴν ὑπακοήν¹⁴ τοῦ χριστοῦ,
 καὶ ἐν ἐτοίμῳ¹⁵ ἔχοντες ἐκδικῆσαι¹⁶ πᾶσαν παρακοήν,¹⁷ ὅταν πληρωθῇ 6
 ὑμῶν ἡ ὑπακοή.¹⁴ Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἐαυτῷ 7
 χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἅφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς
 χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. Ἐάν τε γὰρ καὶ περισσώτερόν¹⁸ τι 8
 καυχώσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν – ἥς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς
 οἰκοδομήν,¹⁹ καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν⁶ ὑμῶν – οὐκ αἰσχυνθήσομαι:²⁰ ἵνα 9
 μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν²¹ ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν.²² Ὅτι, Αἱ μὲν 10
 ἐπιστολαί,²² φησὶν, βαρεῖαι²³ καὶ ἰσχυραί: ἡ δὲ παρουσία²⁴ τοῦ σώματος
 ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.²⁵ Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι 11
 οἱοί²⁶ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν²² ἀπόντες,²⁷ τοιοῦτοι καὶ παρόντες²⁸
 τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν¹ ἐγκρίναι²⁹ ἢ συγκρίναι³⁰ ἑαυτοὺς τισιν τῶν 12
 ἑαυτοὺς συνιστανόντων:³¹ ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες,³²

¹ τολμάω, dare, endure. ² στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ³ ὄπλον, ου, τό, tool, implement. ⁴ στρατεία, ας, ἡ, campaign, warfare. ⁵ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁶ καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ⁷ ὀχύρωμα, τος, τό, fortress, strong defense. ⁸ λογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, reflection. ⁹ καθαιρέω, take down, pull down. ¹⁰ ὑψωμα, τος, τό, height, lofty thing. ¹¹ ἐπαίρω, lift up, raise. ¹² αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ¹³ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹⁴ ὑπακοή, ἡς, ἡ, obedience. ¹⁵ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹⁶ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ¹⁷ παρακοή, ἡς, ἡ, disobedience. ¹⁸ περισσός, excessive, abundant. ¹⁹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁰ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ²¹ ἐκφοβέω, frighten, terrify. ²² ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ²³ βαρὺς, heavy, burdensome. ²⁴ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁶ οἷος, such as, of what kind. ²⁷ ἀπείμι, go away, depart. ²⁸ πάρεμι, be present, have arrived. ²⁹ ἐγκρίνω, class, classify. ³⁰ συγκρίνω, combine, compare. ³¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ³² μετρέω, measure, estimate.

καὶ συγκρίνοντες¹ ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ 13
 ἄμετρα² καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον³ τοῦ κανόνος⁴ οὗ ἐμέρισεν⁵
 ἡμῖν ὁ θεός, μέτρου,³ ἐφικέσθαι⁶ ἄχρι καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ 14
 ἐφικνούμενοι⁶ εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν⁷ ἑαυτούς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν
 ἐφθάσαμεν⁸ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ· οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα² 15
 καυχώμενοι, ἐν ἀλλοτρίοις⁹ κόποις,¹⁰ ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης¹¹
 τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι¹² κατὰ τὸν κανόνα⁴ ἡμῶν εἰς
 περισσεῖαν,¹³ εἰς τὰ ὑπερέκεινα¹⁴ ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν 16
 ἀλλοτρίῳ⁹ κανόνι⁴ εἰς τὰ ἔτοιμα¹⁵ καυχῆσασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν 17
 κυρίῳ καυχάσθω. Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν,¹⁶ ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος,¹⁷ 18
 ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.¹⁶

Ὅφελον¹⁸ ἀνείχεσθέ¹⁹ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνῃ·²⁰ ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ¹⁹ μου. 11

Ζηλῶ²¹ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ·²² ἡρμოსάμην²³ γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ 2
 παρθένον²⁴ ἀγνὴν²⁵ παραστήσαι τῷ χριστῷ. Φοβοῦμαι δὲ μήπως²⁶ ὡς ὁ 3
 ὄφεις²⁷ Εὐὰν²⁸ ἐξηπάτησεν²⁹ ἐν τῇ πανουργίᾳ³⁰ αὐτοῦ, οὕτως φθαρῇ³¹ τὰ
 νοήματα³² ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος³³ τῆς εἰς τὸν χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ 4
 ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα

¹ συγκρίνω, combine, compare. ² ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ³ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁴ κανών, όνος, ό, rule, standard. ⁵ μερίζω, divide, part. ⁶ ἐφικνέομαι, reach, come to. ⁷ ὑπερεκτείνω, stretch out beyond, overextend. ⁸ φθάνω, come before another, anticipate. ⁹ ἀλλότριος, strange, foreign. ¹⁰ κόπος, ου, ό, labor, trouble. ¹¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹² μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹³ περισσεῖα, ας, ή, superfluity, surplus. ¹⁴ ὑπερέκεινα, beyond. ¹⁵ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹⁶ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁷ δόκιμος, tested, approved. ¹⁸ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ¹⁹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁰ ἀφροσύνη, ης, ή, foolishness, want of sense. ²¹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ²² ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ²³ ἀρμόζω, fit, join. ²⁴ παρθένος, ου, ή, virgin. ²⁵ ἀγνός, pure, holy. ²⁶ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²⁷ ὄφεις, εως, ό, snake, serpent. ²⁸ Εὐὰ, ας, ή, Eve. ²⁹ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ³⁰ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ³¹ φθείρω, destroy, corrupt. ³² νόημα, τος, τό, thought, mind. ³³ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity.

ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
 καλῶς ἡνείχεσθε.¹ Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι² τῶν ὑπὲρ λίαν³ 5
 ἀποστόλων. Εἰ δὲ καὶ ιδιώτης⁴ τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει: ἀλλ' ἐν 6
 παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν 7
 ταπεινῶν⁵ ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε,⁶ ὅτι δωρεὰν⁷ τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν; Ἀλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα,⁸ λαβὼν ὀψώνιον⁹ 8
 πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν: καὶ παρὼν¹⁰ πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς,² οὐ 9
 κατενάρκησα¹¹ οὐδενός: τὸ γὰρ ὑστέρημά¹² μου προσανεπλήρωσαν¹³ οἱ
 ἀδελφοί, ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας:¹⁴ καὶ ἐν παντὶ ἀβαρὴ¹⁵ ὑμῖν
 ἑμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. Ἔστιν ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ 10
 καύχησις¹⁶ αὕτη οὐ φραγῆσεται¹⁷ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν¹⁸ τῆς Ἀχαΐας.¹⁹
 Διὰ τί; Ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, 11
 ἵνα ἐκκόψω²⁰ τὴν ἀφορμὴν²¹ τῶν θελώντων ἀφορμὴν,²¹ ἵνα ἐν ᾧ
 καυχῶνται, εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι 13
 ψευδαπόστολοι,²² ἐργάται²³ δόλιοι,²⁴ μετασχηματιζόμενοι²⁵ εἰς
 ἀποστόλους χριστοῦ. Καὶ οὐ θαυμαστόν:²⁶ αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς 14
 μετασχηματίζεται²⁵ εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι 15
 αὐτοῦ μετασχηματίζονται²⁵ ὥς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται

¹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ² ὑστερέω, lack, need. ³ λίαν, greatly, very. ⁴ ιδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁵ ταπεινῶ, humble, humiliate. ⁶ ὑψόω, lift up, exalt. ⁷ δωρεάν, without cost, without cause. ⁸ συλάω, rob, plunder. ⁹ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ¹⁰ πάρεμι, be present, have arrived. ¹¹ καταναρκάω, burden, encumber. ¹² ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹³ προσανεπλήρω, supply. ¹⁴ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹⁵ ἀβαρής, not burdensome. ¹⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁷ φράσσω, stop, shut. ¹⁸ κλίμα, τος, τό, region, territory. ¹⁹ Αχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²⁰ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ²¹ ἀφορμή, ἡς, ἡ, occasion, opportunity. ²² ψευδαπόστολος, ου, ὁ, false apostle. ²³ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ²⁴ δόλιος, deceitful, treacherous. ²⁵ μετασχηματίζω, transform, disguise. ²⁶ θαυμαστός, wonderful, marvelous.

κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τις με δόξῃ ἄφρονα¹ εἶναι: εἰ δὲ μήγε,² καὶ³ ὥς ἄφρονα¹ 16

δέξασθέ με, ἵνα καὶ γὰρ μικρόν τι καυχῆσωμαι. Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ 17

κύριον, ἀλλ' ὥς ἐν ἀφροσύνῃ,⁴ ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει⁵ τῆς καυχήσεως.⁶

Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, καὶ γὰρ καυχῆσομαι. Ἡδέως⁷ 18

γὰρ ἀνέχεσθε⁸ τῶν ἀφρόνων,¹ φρόνιμοι⁹ ὄντες. Ἀνέχεσθε⁸ γάρ, εἴ τις 20

ὑμᾶς καταδουλοῖ,¹⁰ εἴ τις κατεσθίει,¹¹ εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται,¹²

εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει.¹³ Κατὰ ἀτιμίαν¹⁴ λέγω, ὥς ὅτι ἡμεῖς 21

ἡσθησάμεν: ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ¹⁵ – ἐν ἀφροσύνῃ⁴ λέγω – τολμῶ¹⁵

καὶ γὰρ. Ἑβραῖοί¹⁶ εἰσιν; Καὶ γὰρ. Ἰσραηλίται¹⁷ εἰσιν; Καὶ γὰρ. Σπέρμα 22

Ἀβραάμ εἰσιν; Καὶ γὰρ. Διάκονοι χριστοῦ εἰσιν; – παραφρονῶν¹⁸ λαλῶ – 23

Ὑπὲρ ἐγώ. Ἐν κόποις¹⁹ περισσοτέρως,²⁰ ἐν πληγαῖς²¹ ὑπερβαλλόντως,²²

ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως,²⁰ ἐν θανάτοις πολλάκις,²³ ὑπὸ Ἰουδαίων 24

πεντάκις²⁴ τεσσαράκοντα²⁵ παρὰ μίαν ἔλαβον. Τρίς²⁶ ἐραβδίσθην,²⁷ 25

ἅπαξ²⁸ ἐλιθάσθην,²⁹ τρίς²⁶ ἐναυάγησα,³⁰ νυχθήμερον³¹ ἐν τῷ βυθῷ³²

πεποιήκα: ὁδοιπορίαις³³ πολλάκις,²³ κινδύνους³⁴ ποταμῶν,³⁵ κινδύνους³⁴ 26

ληστῶν,³⁶ κινδύνους³⁴ ἐκ γένους,³⁷ κινδύνους³⁴ ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους³⁴ ἐν

¹ ἄφρων, foolish, senseless. ² μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ³ καὶ, and if, even if. ⁴ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ⁵ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ⁶ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁷ ἡδέως, sweetly, gladly. ⁸ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ καταδουλόω, enslave. ¹¹ κατεσθίω, eat up, devour. ¹² ἐπαίρω, lift up, raise. ¹³ δέρω, beat, flay. ¹⁴ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁵ τολμάω, dare, endure. ¹⁶ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ¹⁷ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁸ παραφρονέω, be beside oneself, be insane. ¹⁹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁰ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ²¹ πληγή, ης, ἡ, blow, wound. ²² ὑπερβαλλόντως, above measure, much more. ²³ πολλάκις, often, many times. ²⁴ πεντάκις, five times. ²⁵ τεσσαράκοντα, forty, 40. ²⁶ τρίς, thrice, three times. ²⁷ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ²⁸ ἅπαξ, once, once for all. ²⁹ λιθάζω, throw stones, stone. ³⁰ ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. ³¹ νυχθήμερον, ου, τό, day and a night, twenty-four hours. ³² βυθός, οὔ, ὁ, sea, deep water. ³³ ὁδοιπορία, ας, ἡ, walking, journey. ³⁴ κίνδυνος, ου, ὁ, danger, peril. ³⁵ ποταμός, οὔ, ὁ, river, stream. ³⁶ ληστής, οὔ, ὁ, robber, brigand. ³⁷ γένος, οὗς, τό, race, kind.

πόλει, κινδύνους¹ ἐν ἐρημίᾳ,² κινδύνους¹ ἐν θαλάσῃ, κινδύνους¹ ἐν
 ψευδαδέλφοις:³ ἐν κόπῳ⁴ καὶ μόχθῳ,⁵ ἐν ἀγρυπνίαις⁶ πολλάκις,⁷ ἐν λιμῷ 27
 καὶ δίψει,⁹ ἐν νηστείαις¹⁰ πολλάκις,⁷ ἐν ψυχῇ¹¹ καὶ γυμνότητι.¹² Χωρὶς 28
 τῶν παρεκτός,¹³ ἢ ἐπισύστασις¹⁴ μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα¹⁵ πασῶν
 τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ 29
 οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;¹⁶ Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας¹⁷ μου 30
 καυχῆσομαι. Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν 31
 εὐλογητὸς¹⁸ εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι.¹⁹ Ἐν Δαμασκῷ²⁰ ὁ 32
 ἐθνάρχης²¹ Ἀρέτα²² τοῦ βασιλέως ἐφρούρει²³ τὴν Δαμασκηνῶν²⁴ πόλιν,
 πιάσαι²⁵ με θέλων: καὶ διὰ θυρίδος²⁶ ἐν σαργάνῃ²⁷ ἐχαλάσθην²⁸ διὰ τοῦ 33
 τείχους²⁹ καὶ ἐξέφυγον³⁰ τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὲ³¹ οὐ συμφέρει³² μοι: ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας³³ καὶ 12
 ἀποκαλύψεις³⁴ κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν 2
 δεκατεσσάρων³⁵ – εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα: εἴτε ἐκτός³⁶ τοῦ σώματος
 οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ἀρπαγέντα³⁷ τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. 3
 Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον – εἴτε ἐν σώματι, εἴτε ἐκτός³⁶ τοῦ

¹ κίνδυνος, ου, ὁ, danger, peril. ² ἐρημία, ας, ἡ, wilderness, desert. ³ ψευδάδελφος, ου, ὁ, false brother. ⁴ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁵ μόχθος, ου, ὁ, toil, hardship. ⁶ ἀγρυπνία, ας, ἡ, sleeplessness, watching. ⁷ πολλάκις, often, many times. ⁸ λιμός, οὔ, ὁ, hunger, famine. ⁹ δίψος, ους, τό, thirst. ¹⁰ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹¹ ψυχός, ους, τό, cold. ¹² γυμνότης, ητος, ἡ, nakedness, exposure. ¹³ παρεκτός, except for, apart from. ¹⁴ ἐπισύστασις, εως, ἡ, gathering, concourse. ¹⁵ μέριμνα, ης, ἡ, care, anxiety. ¹⁶ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁷ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁸ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ¹⁹ ψεύδομαι, lie. ²⁰ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ²¹ ἐθνάρχης, ου, ὁ, ethnarch (provincial governor). ²² Ἀρέτας, α, ὁ, Aretas. ²³ φρουρέω, guard, protect. ²⁴ Δαμασκηνός, from Damascus, inhabitant of Damascus. ²⁵ πιάζω, take, lay hold of. ²⁶ θυρίς, ίδος, ἡ, window, windowsill. ²⁷ σαργάνη, ης, ἡ, basket. ²⁸ χαλάω, slacken, let down. ²⁹ τεῖχος, ους, τό, wall. ³⁰ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ³¹ δὲ, also, indeed. ³² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³³ ὀπτασία, ας, ἡ, vision, supernatural appearance. ³⁴ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ³⁵ δεκατέσσαρες, fourteen, 14. ³⁶ ἐκτός, aside from, besides. ³⁷ ἀρπάζω, seize, snatch.

σώματος, οὐκ οἶδα: ὁ θεὸς οἶδεν – ὅτι ἡρπάγη¹ εἰς τὸν παράδεισον,² καὶ 4
 ἤκουσεν ἄρρητα³ ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλήσαι. Ὑπὲρ τοῦ 5
 τοιούτου καυχῆσομαι: ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς
 ἀσθενείαις⁴ μου: ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων:⁵ 6
 ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ: φείδομαι⁶ δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει
 με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ⁷ τῶν ἀποκαλύψεων⁸ ἵνα μὴ 7
 ὑπεραίρωμαι,⁹ ἐδόθη μοι σκόλοψ¹⁰ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με
 κολαφίζῃ,¹¹ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.⁹ Ὑπὲρ τούτου τρίς¹² τὸν κύριον 8
 παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ¹³ ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἰρηκέν μοι, Ἄρκει¹⁴ σοι ἡ 9
 χάρις μου: ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ⁴ τελειοῦται.¹⁵ Ἡδιστα¹⁶ οὖν
 μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις⁴ μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ¹⁷ ἐπ' ἐμὲ
 ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. Διὸ εὐδοκῶ¹⁸ ἐν ἀσθενείαις,⁴ ἐν ὕβρεσιν,¹⁹ ἐν 10
 ἀνάγκαις,²⁰ ἐν διωγμοῖς,²¹ ἐν στενοχωρίαις,²² ὑπὲρ χριστοῦ: ὅταν γὰρ
 ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

Γέγονα ἄφρων⁵ καυχώμενος: ὑμεῖς με ἠναγκάσατε:²³ ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' 11
 ὑμῶν συνίστασθαι:²⁴ οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα²⁵ τῶν ὑπὲρ λίαν²⁶ ἀποστόλων,
 εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατεργάσθη²⁷ ἐν ὑμῖν 12

¹ ἄρπάζω, seize, snatch. ² παράδεισος, ου, ὁ, paradise, Paradise. ³ ἄρρητος, inexpressible, unspeakable. ⁴ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁵ ἄφρων, foolish, senseless. ⁶ φείδομαι, spare, abstain. ⁷ ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ⁸ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁹ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ¹⁰ σκόλοψ, οπος, ὁ, thorn, splinter. ¹¹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹² τρίς, thrice, three times. ¹³ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹⁴ ἀρκέω, assist, suffice. ¹⁵ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁶ ἡδιστα, most gladly, pleasantly. ¹⁷ ἐπισκηνώω, dwell, set up a tent upon. ¹⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁹ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ²⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²¹ διωγμός, οὔ, ὁ, persecution. ²² στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ²³ ἀναγκάζω, force, compel. ²⁴ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ²⁵ ὑστερέω, lack, need. ²⁶ λίαν, greatly, very. ²⁷ κατεργάζομαι, work out, produce.

ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασιν¹ καὶ δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν 13

ὃ ἡττήθητε² ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ
κατενάρκησα³ ὑμῶν; Χαρίσασθέ⁴ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

Ἰδοὺ, τρίτον ἐτοίμως⁵ ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω³ ὑμῶν: 14

οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς: οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς
γονεῦσιν⁶ θησαυρίζειν,⁷ ἀλλ' οἱ γονεῖς⁶ τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ ἡδιστα⁸ 15
δαπανήσω⁹ καὶ ἐκδαπανηθήσομαι¹⁰ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ
περισσοτέρως¹¹ ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἥττον¹² ἀγαπῶμαι. Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ 16
κατεβάρησα¹³ ὑμᾶς: ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος,¹⁴ δόλῳ¹⁵ ὑμᾶς ἔλαβον. 17

Μή τινα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα¹⁶ ὑμᾶς; 18

Παρεκάλεσα Τίτον,¹⁷ καὶ συναπέστειλα¹⁸ τὸν ἀδελφόν: μήτι¹⁹
ἐπλεονέκτησεν¹⁶ ὑμᾶς Τίτος;¹⁷ Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν;
Οὐ τοῖς αὐτοῖς ἵχνεσιν;²⁰

Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα;²¹ Κατενώπιον²² τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ 19

λαλοῦμεν: τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς.²³ 20

Φοβοῦμαι γάρ, μήπως²⁴ ἐλθὼν οὐχ οἴους²⁵ θέλω εὔρω ὑμᾶς, κἀγὼ

¹ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ² ἡττάμαι, be overcome or defeated, am defeated. ³ καταναρκάω, burden, encumber. ⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁵ ἐτοίμως, readily. ⁶ γονεὺς, ἑως, ὁ, parent. ⁷ θησαυρίζω, lay up, store up. ⁸ ἡδιστα, most gladly, pleasantly. ⁹ δαπανάω, spend, spend freely. ¹⁰ ἐκδαπανάω, spend completely. ¹¹ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ¹² ἥττων, lesser, inferior. ¹³ καταβαρέω, burden, weigh down. ¹⁴ πανοῦργος, clever, crafty. ¹⁵ δόλος, ου, ὁ, guile, deceit. ¹⁶ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁷ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹⁸ συναποστέλλω, send with, send together with. ¹⁹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁰ ἵχνος, ους, τό, track, footprint. ²¹ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ²² κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ²³ οἰκοδομή, ἧς, ἡ, building, edification. ²⁴ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²⁵ οἶος, such as, of what kind.

εὐρεθῶ ὑμῖν οἷον¹ οὐ θέλετε: μήπως² ἔρεις,³ ζήλοι,⁴ θυμοί,⁵ ἐριθείαι,⁶
καταλαλιαί,⁷ ψιθυρισμοί,⁸ φυσιώσεις,⁹ ἀκαταστασίαι:¹⁰ μὴ πάλιν 21
ἐλθόντα με ταπεινώσει¹¹ ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω¹² πολλοὺς
τῶν προημαρτηκότων,¹³ καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ¹⁴ καὶ
πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ¹⁵ ἧ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν 13

σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. Προείρηκα¹⁶ καὶ προλέγω,¹⁶ ὥς παρῶν¹⁷ τὸ 2
δεύτερον, καὶ ἀπῶν¹⁸ νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν¹³ καὶ τοῖς
λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι:¹⁹ ἐπεὶ δοκιμὴν²⁰ 3
ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ
δυνατεῖ²¹ ἐν ὑμῖν: καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας,²² ἀλλὰ ζῇ ἐκ 4
δυνάμεως θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα
σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ 5
πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε.²³ Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτούς, ὅτι Ἰησοῦς
χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; Εἰ μήτι²⁴ ἀδόκιμοί²⁵ ἐστε. Ἐλπίζω δὲ ὅτι 6
γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι.²⁵ Εὐχομαι²⁶ δὲ πρὸς τὸν θεόν, 7
μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι²⁷ φανῶμεν, ἀλλ’

¹ οἷος, such as, of what kind. ² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³ ἔρις, ἰδος, ἡ, strife, contention. ⁴ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁵ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ⁶ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁷ καταλαλιά, ας, ἡ, evil speech, slander. ⁸ ψιθυρισμός, ου, ὁ, gossiping, secret slandering. ⁹ φυσιώσις, εως, ἡ, puffing up, arrogance. ¹⁰ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ¹¹ ταπεινῶ, humble, humiliate. ¹² πενθέω, mourn, lament. ¹³ προημαρτάνω, sin beforehand, sin previously. ¹⁴ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹⁵ ἀσελγεία, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ¹⁶ προλέγω, say beforehand, forewarn. ¹⁷ παρίμι, be present, have arrived. ¹⁸ ἀπειμι, go away, depart. ¹⁹ φείδομαι, spare, abstain. ²⁰ δοκιμή, ἡς, ἡ, proof, approval. ²¹ δυνατέω, be able, be powerful. ²² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ²³ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁵ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ²⁶ εὐχομαι, pray, wish. ²⁷ δόκιμος, tested, approved.

ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῇτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι¹ ὦμεν. Οὐ γὰρ 8
 δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Χαίρομεν γὰρ 9
 ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾗτε· τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα,²
 τὴν ὑμῶν κατάρτισιν.³ Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν⁴ γράφω, ἵνα παρὼν⁵ μὴ 10
 ἀποτόμως⁶ χρήσωμαι,⁷ κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς
 οἰκοδομήν,⁸ καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.⁹

Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε· καταρτίζεσθε,¹⁰ παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ 11
 φρονεῖτε, εἰρηνεύετε·¹¹ καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ'
 ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι.¹² 12

Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες. 13

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία 14
 τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

¹ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ² εὐχομαι, pray, wish. ³ κατάρτισις, εὖ, ἥ, being made complete, perfecting. ⁴ ἀπείμι, go away, depart. ⁵ παρίμι, be present, have arrived. ⁶ ἀποτόμως, severely, rigorously. ⁷ χάρομαι, use, make use of. ⁸ οἰκοδομή, ἥ, ἥ, building, edification. ⁹ καθαίρεσις, εὖ, ἥ, tearing down, destruction. ¹⁰ καταρτίζω, mend, fit. ¹¹ εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace. ¹² φίλημα, τὸς, τό, kiss. ¹³ κοινωνία, ας, ἥ, fellowship, contribution.